

Tid Torsdagen den 19 oktober 2017, kl. 16:05-16:35
Plats Bolindersalen 9:035, Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4
Justerat Torsdagen den 26 oktober 2017
Anslaget Måndagen den 30 oktober 2017

Roger Mogert Joakim Larsson §§ 1-25, 27-48

Mikael Lind § 26

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Roger Mogert (S), ordföranden
Joakim Larsson (M), vice ordföranden §§ 1-25, 27-48

Johan Heinonen (S)
Annika Johansson Hansson (S)
Cecilia Obermüller (MP)
Martin Hansson (MP)
Sebastian Wiklund (V)
Kristina Lutz (M)
Mikael Lind (M) §§ 1-18, 20-48
Joel Laurén (M)
Erik Slottner (KD)

Tjänstgörande ersättare:

Jimmy Lindgren (S) för Hanna Jokio (S)
Peter Backlund (L) för Björn Ljung (L)
Arne Genschou (M) § 19 för Mikael Lind (M)
Arne Genschou (M) § 26 för Joakim Larsson (M)

Ersättare:

Berit Nyberg (S)
Eva Risberg (S)
Elvir Kazinic (S) §§ 1-18, 20-48
Ewa Larsson (MP)
Haval Murad (MP)
Arne Genschou (M) §§ 1-18, 20-25, 27-48
Hans Breismar (M)
Christina Linderholm (C) §§ 1-47

Tjänstemän:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Anette Scheibe Lorentzi, Nämndsekreterarna Jenny Holmberg och Julia Steen, borgarrådssekreterarna Felix Antman Debels och Daniel Carlsson Mård och stadsbyggnadskontorets avdelningschefer samt handläggande tjänstemän i de aktuella ärendena.

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

§ 12**Norrmalm 4:41 m.fl.**, Norrmalm, Dnr 2017-02604-54**Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V):

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att påbörja planarbetet samt att därutöver anföra följande:
  - 1.
  2. Stockholm city är Stockholms och Sveriges ekonomiska och administrativa centrum. Det är stadens kommersiella hjärta, samtidigt ett vardagsrum för Stockholmsarna. En utveckling av trafikplatsen vid Kalarastrand skapar möjligheter att laga ett sår i stadsväven och binda ihop ett område som idag bara är en genomfartsplats. Det är även en möjlighet att utöka det växande city med fler arbetsplatser, mer service, bostäder samt nya offentliga ytor och stråk, inte minst viktigt är att förbättra tillgängligheten och vistelsevärdena vid Klarasjö. Utvecklingen i västra city är en unik möjlighet för Stockholm. Det är glädjande att ett större grepp över området och att detaljplanen kan samordnas blanda annat med utveckling vid centralstation.
  - 3.
  4. Stadsbyggnadsnämnden ser att det i det fortsatta planarbetet är av särskild vikt att pröva en variation i innehållet med både kontor, handel, bostäder och allmän service. Nämnden vill också lyfta att i enlighet med riktlinjerna för city bör fastigheten utformas på ett sätt som bryter upp storskaligheten, särskilt i bottenplan. Det centrala läget ställer stora krav på utformning, de arkitektoniska ambitionerna bör vara höga. Särskilt relationen till stadens silhuett och stadens front mot vattnet är viktiga att studera noggrant. Volym och skala måste kunna omformas. Det är viktigt att hänsyn tas till områdets kulturhistoriska värden, exempelvis stadshuset roll i stadsbilden.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 25 september 2017.

Bil § 12

Tjänsteutlåtandet avser startpromemoria för planläggning av del av Norrmalm 4:41 m.fl., Norra Klarastrandsskoppet, i stadsdelen Norrmalm. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Ge kontoret i uppdrag att påbörja planarbete i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottnér (KD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Vi ställer oss i huvudsak positiva till den föreslagna utvecklingen i förslaget. Vi vill dock redan i detta tidiga skede påtala vikten av att se över möjligheten att pröva ytterligare fler bostäder i planförslaget. Vi instämmer i att tillkommande funktioner som bostäder, kontor, centrumanvändning och handel utgör en självklar och naturlig utvidgning av Cityområdet västerut mot Kungsholmen. Vidare anser vi att det gestaltungs-mässiga uttrycket ska ges en mjuk och mänsklig tonalitet, inte minst avseende material- och färginverkan.

Det är också viktigt att föreliggande förslag inte omöjliggör en positiv utveckling av platsen kring Järnvägsparken, där förslag finns på att gräva ned den del av Centralbron som hanterar biltrafiken. Detta skulle öppna upp såväl Riddarholmskanalen, som möjliggöra nya byggrätter vid Tegelbacken och Klarasjörampen. Planförslaget i detta ärende behöver utvecklas med detta i åtanke.

- 3) Peter Backlund (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis bifalla förslaget samt att därutöver anföra följande:

Stockholm behöver fler bostäder och vi är positiva till att det nu går att använda ytan över rådande trafiklösning. Tyvärr innehåller förslaget alldeles för få bostäder gentemot den lokalyta som skapas. Vi håller fast vid vårt krav om att minst 25 procent av varje tillkommen kvadrat, i varje projekt, ska bestå av bostäder.

Vidare innebär höjden i det här förslaget en fortsatt skalförskjutning av rådande höjder i staden. Vi skulle gärna se ett förslag med en annan gestaltning som inte lämnar ett lika stort avtryck på Stockholms stadsbild.

Beslutsgång

Ordföranden Roger Mogert (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Roger Mogert m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Sebastian Wiklund (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Erik Slottnér (KD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Christina Linderholm (C) enligt följande:

Hade jag haft yrkanderätt hade jag yrkat att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet välkomnar planerna för att utveckla Västra City. Området har stor potential, inte minst mot bakgrund av dess centrala läge med nära anslutning till bl.a. Stockholms centralstation.

Dock anser vi att staden bör ta ett helhetsgrepp över området genom att överdäcka spårområdet hela vägen till Karlbergs station och möjliggöra för Centerpartiets förslag om Klarastaden med 6000 nya bostäder i centralt och vattennära läge.

Stockholm växer, och för att tillmötesgå befolkningstillväxten måste det byggas fler bostäder. Centerpartiet vill se ett ökat bostadsmål, 160 000 bostäder till 2030. Detta kan uppnås genom att bygga tätare och högre stad, samtidigt som parker och grönområden kan sparas. Det mest hållbara sättet att göra detta på är att förtäta redan befintliga stadsdelar och dra nytta av redan existerande infrastruktur. Spårområdet i Västra City är ett av Stockholms mest centrala lägen med ett

högt attraktionsvärde. Här ser Centerpartiet stor potential i ett nytt bostadsområde i centralt och vattennära läge.

För att möjliggöra den nya stadsdelen Klarastaden måste spårområdet överdäckas. Det ger inte bara möjlighet för nya bostäder utan skapar också en ny trevlig stadsdel i ett område som tidigare inte varit tillgängligt.

Klarastaden bör byggas tätt och högt. Med tanke på kostnaden för överdäckningen och områdets centrala läge bör det göras plats för så många personer som möjligt centralt i Stockholmbostadsområde. Centerpartiet föreslår 6000 bostäder och 140 000 kvm kontorsyta genom överdäckning av spårområdet från Centralstationen och vidare västerut.